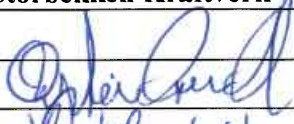
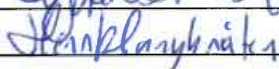

KSK-notat nr.: 70/2013 – Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Helene Bjørnstad Eide og John Stormoen/Storbekken Kraftverk		
Fylke/kommune:	Hedmark/Alvdal		
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign.:	
Saksbehandler:	Henrik Langbråten	Sign.:	
Dato:	06 NOV 2013		
Vår ref.:	NVE 200901768- 24		

Søknad om tillatelse til å bygge Storbekken kraftverk i Alvdal kommune, Hedmark fylke.

Innhold

Innhold.....	1
Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	6
Søkers kommentar til høringsuttalelsene	8
NVEs vurdering.....	11
NVEs konklusjon.....	16
Forholdet til annet lovverk.....	17
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	18
Vedlegg.....	21

Sammendrag

Søknaden gjelder tillatelse etter § 8 i vannressursloven til bygging av Storbekken kraftverk. Søknaden behandles etter kapittel 3 i samme lov. Det er søkt om tillatelse etter energiloven til etablering av nødvendige høyspentanlegg.

John Stormoen og Helene Bjørnstad Eide søker om å få bygget Storbekken kraftverk i Alvdal kommune i Hedmark. En utbygging vil berøre en elvestrekning på 2100 meter med et inntak på kote 690 og kraftstasjon på kote 455. Nedbørfeltet til kraftverket blir på 26,9 km² med et midlere tilsig på 14,5 mill. m³ per år. Middelvannføringen i Storbekken er på 0,46 m³/s og alminnelig lavvannføring er beregnet til 0,04 m³/s. Kraftverket er planlagt med en installert effekt på 2 MW, og beregnet årlig kraftproduksjon er på 5,9 GWh. Største og minste slukeevne vil bli henholdsvis 1,04 m³/s og 0,05 m³/s. Det er ikke foreslått slipp av minstevannføring.

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 5,9 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene har NVE klarert om lag 1,9 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Det er kommet inn høringsuttalelser fra **Alvdal kommune, Fylkesmannen i Hedmark, Hedmark Fylkeskommune, Statens vegvesen og Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten**. Ingen av høringspartene har motsatt seg en utbygging, men det har blitt påpekt enkelte avbøtende tiltak. **Fylkesmannen i Hedmark** har poengtert at det bør slippes minstevannføring i Storbekken hele året, mens **Villreinnemnda** påpeker enkelte tiltak for å minske konflikten knyttet til villreinen i området.

NVE mener konfliktene ved en utbygging av Storbekken kraftverk i all hovedsak knytter seg opp mot villrein og øvrig biologisk mangfold. En økt menneskelig aktivitet i de øvre deler av området vil kunne være forstyrrende for villreinen i et kalvingsområde. Ved å stenge adkomstveien til inntaket med bom vil forholdet til villrein kunne ivaretas i tilstrekkelig grad. NVE har ikke ansett det som nødvendig med tilbakeføring av adkomstveien til inntaket til naturtilstand etter utbygging, og er av den oppfatning at tiltaket ikke kommer i konflikt med den regionale planen for villrein.

NVE mener at selv om det ikke er kartlagt sjeldne eller truede vanntilknyttede arter på strekningen rett nedenfor inntaket, må en minstevannføring fortsatt vurderes da tilførselen av vann og fuktighet kan ha betydning for insekter, bunndyr og organismer knyttet til vannstrengen for øvrig. Disse har en viktig egenverdi for biologisk mangfold som også må ivaretas på hele strekningen. Med tilstrekkelig minstevannføring forbi inntaket hele året vil i følge NVE forholdene for biologisk mangfold i og rundt hele elva ivaretas i tilstrekkelig grad. Med NVEs krav vil produksjonen bli ca. 5,3 GWh/år, dvs. en reduksjon på 0,6 GWh/år sammenlignet med søknaden.

NVE mener prosjektet i Storbekken kun vil gi mindre negative konsekvenser som kan avbøtes tilstrekkelig gjennom vilkår, slik at det kan det gis konsesjon.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir John Stormoen og Helene Bjørnstad Eide tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Storbekken kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra John Stormoen og Helene Bjørnstad Eide datert den 15/11-2012:

"Søknad om konsesjon for bygging av Storbekken kraftverk

John Stormoen og Helene Bjørnstad Eide ønsker å utnytte vannfallet i Storbekken i Alvdal kommune i Hedmark fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

I. Etter vannressursloven, jf § 8, om tillatelse til:

- Å bygge Storbekken kraftstasjon

II. Etter energiloven om tillatelse til:

- Bygging og drift av Storbekken kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden.

Nødvendige opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte utredning."

Nedenfor gjengir vi hoveddataene for prosjektet.

Storbekken kraftverk, omsøkte hoveddata

Storbekken kraftverk, hoveddata		
TILSIG	Hovedalternativ	
Nedbørfelt	km ²	26,9
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	14,5
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	17,1
Middelvannføring	m ³ /s	0,46
Alminnelig lavvannføring	m ³ /s	0,04
5-persentil sommer (1/5-30/9)	m ³ /s	0,14
5-persentil vinter (1/10-30/4)	m ³ /s	0,04
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	690
Avløp	moh.	455
Lengde på berørt elvestrekning	km	2,1
Brutto fallhøyde	m	235
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,535
Slukeevne, maks	m ³ /s	1,04
Slukeevne, min	m ³ /s	0,05
Tilløpsrør, diameter	mm	700
Tunnel, tverrsnitt	m ²	-
Tilløpsrør/tunnel, lengde	m	1810
Installert effekt, maks	MW	2,0
Brukstid	timer	3000
MAGASIN		
Magasininvolum	mill. m ³	-
HRV	moh.	690
LRV	moh.	690

PRODUKSJON

Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	1,6
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	4,3
Produksjon, årlig middel	GWh	5,9

ØKONOMI

Utbyggingskostnad	mill.kr	26,2
Utbyggingspris	kr/kWh	4,4

Storbekken kraftverk, elektriske anlegg

GENERATOR

Ytelse	MVA	2,3
Spenning	kV	6

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	2,3
Omsetning	kV/kV	6/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	km	0,9
Nominell spenning	kV	22
Luftlinje el. jordkabel		Luftlinje

Om søker

Søkere er John Stormoen og Helene Bjørnstad Eide som eier grunnen som berøres av tiltaket ogm fallrettene i Storbekken. Fallrettene er likt fordelt mellom de to.

Beskrivelse av området

Storbekken med tilhørende nedbørfelt ligger i Alvdal kommune i Hedmark fylke. Storbekken ligger på vestsiden av Glomma og har sitt utløp i Glomma ca. 20 kilometer sør for Alvdal sentrum. Området er preget av morene- og breelvavsetninger med en spredt furuskog. I de nedre deler av området blir skogen tettere og med et innslag av gran og or. Det er noen synlige hogstflater, etter skogsdrift i området.

Området tilhører regionen Hedmarks dalfører med Østerdalen og dens sidedaler, Osen og Engerdalen/Trysil samt Ljørdalen. Store brede elveløp i dalbunnen er et særtrekk for denne regionen. Det største landskapselementet i planområdet er en fosse- og strykstrekning i Storbekken som ligger ca. 600 meter oppstrøms samløpet med Glomma. Bekken er ikke synlig på avstand grunnet tett skog i området, men har stor inntrykksstyrke lokalt. Elva har dannet en forsenkning i landskapet i dalsiden som er dominert av lett eroderbare løsmasser. Det er ikke dannet noen utpreget bekkekløft.

Storbekken renner ut i Glomma ca. 3 kilometer nedenfor Høyegga dam. Det passerer en bilvei på vestsiden av Glomma like ved planlagt kraftstasjon. Det er i dag skogsveier på begge sider av Storbekken, men det er ingen bolig- eller hyttebebyggelse langs elva på den planlagte utbyggingsstrekningen. Sagsætra og Aursjøbekksætra ligger nordvest for tiltaket. Ca. 12 kilometer sør for Storbekken ligger Tegninga som er et vernet vassdrag i Verneplan IV (1993).

Eksisterende inngrep i vassdraget

Det er per i dag ingen eksisterende inngrep i vassdraget.

Teknisk plan

Reguleringer

Det er ikke planlagt reguleringer i det omsøkte tiltaket.

Overføringer

Det er ikke planlagt noen overføringer i det omsøkte tiltaket.

Inntak

Inntaket er planlagt å bli utført som en betongdam med HRV på kote 690. Dammen vil være 4 m høy, 20 m lang og 0,7 m bred ved HRV. Det neddemmede arealet er estimert til å være 200 m², med et vannvolum på 800 m³.

Rørgate

Rørgaten vil bli 1800 m lang, med en diameter på røret på 700 mm. Røret er planlagt nedgravet på hele strekningen. I nedre deler vil rørgaten legges i tilknytning til en eksisterende traktorvei, med et avvik enkelte steder på opptil 100 meter for å unngå bend på rørgaten. Der rørgaten ikke legges i direkte tilknytning til traktorvei vil det være et belte på cirka 20 m som berøres under anleggsperioden.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen er planlagt å ligge på sørsiden av Storbekken, ca. 10 meter ovenfor utløpet i Glomma. Bygget vil ha en grunnflate på 100 m². Det vil bli installert en 5- eller 6-strålers Peltonturbin med tilhørende generator og transformator. Maksimal ytelse vil være 2 MW med en slukeevne på 1,04 m³/s.

Elektriske anlegg

Generatorspenningen vil være 6,6 kV, og transformatoren vil ha en omsetning på 6,6/22kV.

Det vil anlegges en ny nettilknytning fra kraftstasjonen til eksisterende 22 kV nett ved Barkald. Denne vil bli ca. 900 meter lang og måtte krysse Glomma, jernbane og vei.

Veier

Det er i dag bilvei fra Høyegga dam til Storbekken, og det er skogsveier oppover på begge sider av elva. Det planlegges en ny permanent adkomstvei på sørsiden av Storbekken fra enden av eksisterende skogsvei og opp til inntaket. Det forventes ikke omfattende oppgradering av de eksisterende veiene i området.

Massetak og deponi

Det vil ikke være behov for masseuttak utover overskuddsmasser fra grøfter og anleggsvei. Et eventuelt overskudd av masser vil prøves å benyttes til eksisterende veier og ny anleggsvei.

Arealbruk

Tiltaket vil få et midlertidig arealbeslag på 45,5 dekar, hvor den største andelen er knyttet til nedgraving av rørgaten. Det permanente arealbeslaget er estimert til å være på 9,3 dekar.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Storbekken kraftverk er planlagt i et område som er avsatt som LNF-område i kommuneplanes arealdel. Det må dermed søkes om dispensasjon. Ovenfor inntaket er det et LNF-område med spesielle naturvern-, friluftsliv- eller kulturverninteresser, på grunn av villreinen i området.

Samlet plan (SP)

Storbekken kraftverk er ikke en del av Samlet plan. Prosjektet faller heller ikke innenfor grensen for behandling i Samlet plan.

Verneplan for vassdrag

Storbekken er ikke omfattet av Verneplan for vassdrag.

Inngrepsfrie områder (INON)

Et område på 0,5 km² med INON sone-2 vil forsvinne ved en eventuell utbygging av Storbekken kraftverk.

Nasjonale laksevassdrag

Planområdet er ikke en del av et nasjonalt laksevassdrag.

Andre verneområder

Nærmeste verneområde er Jutulhogget, som er vernet som naturreservat. Dette ligger på motsatt side av Glomma, ca. 2 kilometer øst for planområdet. Rett sørvest for Storbekkens nedbørfelt ligger vassdraget Tegninga, som ble vernet mot kraftutbygging i Verneplan IV (1993). Ingen av verneområdene berøres av det planlagte prosjektet.

Eventuelle fylkesvise eller kommunale planer for småkraftverk

Tiltaket er i tråd med målsetningen i kommunedelplan for klima- og energi for Alvdal kommune. Storbekken kraftverk er lokalisert innenfor virkeområdet for regional plan for Rondane – Sølnekletten villreinområde. Inntaket og rørgaten vil bli liggende innenfor viktig beitemark og kalvingsområde for villrein.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 22.08.13 sammen med representanter for søkeren, Alvdal kommune og Villreinnemnda. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av saksbehandler. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Alvdal kommune har i brev av 19/4-2013 stilt seg positive til en utbygging av Storbekken kraftverk. Det kommer frem at kraftverket vil bli liggende innenfor et område som er avsatt til et LNF-område,

og at det dermed må søkes om dispensasjon dersom konsesjonen blir innvilget. Av uttalelsen går det frem at en slik dispensasjon trolig vil bli gitt. De påpeker også i sitt saksdokument at kraftverket vil gi positive økonomiske ringvirkninger i form av de økte inntektene til grunneiere, kommunen, fylket og staten. Det påpekes at tiltaket ikke vil berøre jordbruksarealer, men at skog av henholdsvis lav og middels bonitet må avvirket og at skogsområder i øvre deler av området vil bli lettere tilgjengelige. Kommunen anfører at kunnskapsgrunnlaget for Storbekken kraftverk synes å være så godt at føre-var prinsippet ikke kommer til anvendelse.

Om området og tiltaket uttales det følgende om konsekvensene av småkraftverket når det gjelder biologisk mangfold og i forhold til villrein:

"Vannkraftutbygging vil alltid medføre et inngrep i naturen. Småkraftverk vil i mindre grad utgjøre de store inngrepene. Både Storbekken og Sølva ligger innenfor områder med lav artsdiversitet, og det er få spesielle arter som berøres. Dette gir små negative konsekvenser for det biologiske mangfoldet. Storbekken ligger tilgrensende sårbart område for villrein, men villreinen vil trolig ikke påvirkes i driftsfasen av kraftproduksjonen."

Fylkesmannen i Hedmark kommer med uttalelser i brev datert 15/5-2013 og har konkludert med følgende:

"Kunnskapsgrunnlaget synes i denne saken i hovedsak å være tilstrekkelig når det gjelder hvilke biologiske verdier som vil bli påvirket av tiltaket. En eventuell tillatelse til å bygge ut Storbekken kraftverk synes å ville gi begrensede landskapsmessige, landbruksmessige og forurensningsmessige virkninger og har liten virkning for langt vandrende fisk i Glomma. Det synes heller ikke å ville gi vesentlige negative virkninger for terrestrisk biologisk mangfold. Dersom søknaden innvilges, mener Fylkesmannen at det må pålegges å slippe en minstevannføring som sikrer overlevelse av akvatiske organismer i Storbekken mellom planlagt inntaksdam og samløpet med Kjølthønnbekken."

Fylkesmannen påpeker at miljørapporten er mangelfull da det kommer til undersøkelse av rødlistede moser og lav. Ved egen befarings har Fylkesmannen konstatert at potensialet for sjeldne eller rødlistede arter i området er lavt.

Når det kommer til de landskapsmessige virkningene av tiltaket påpeker Fylkesmannen at det vil være betydelige landskapsmessige inngrep i et skogbrukslandskap, men at inngrepene ligger slik i terrenget at virkningene på avstand vil bli marginale.

Fylkesmannen uttaler seg også om den samlede belastningen:

"På bakgrunn av en samlet vurdering av de belastningene Glomma allerede er utsatt for, mener Fylkesmannen at det ikke bør gis tillatelse til kraftutbygging i de sidevassdragene til Glomma som har høyest verdi for biologisk mangfold. Storbekken hører ikke med blant disse, men en eventuell utbygging av dette vassdraget, vil - ut fra en vurdering av den samlede belastningen - øke verdien av de gjenværende sidevassdragene til Glomma i denne regionen."

Hedmark fylkeskommune uttaler i brev datert 3/4-2013 at Storbekken kraftverk er lokalisert innenfor virkeområdet for den regionale planen for Rondane- Sølnekletten, og i ytterkant av et foreslått nasjonalt villreinsområde. Området blir ansett som viktig beitemark og kalvingsområde for villreinen. Fylkeskommunen påpeker at det ikke bør gjøres vedtak som kan stå i motsetning til den regionale planen.

Fylkeskommunen påpeker at forholdene for fisk er lite omtalt i søknaden og ikke undersøkt i forbindelse med miljørapporten. De påpeker at dersom det fremkommer at den nedre strekningen er et egnet gytehabitat for oppvandrende fisk, bør en plassering av kraftverket lengre oppstrøms vurderes.

Når det kommer til nyere kulturminner, er det ikke kjent for fylkeskommunen at tiltaket vil påvirke vesentlige kulturminner fra nyere tid.

Om automatiske fredede kulturminner heter det:

"Hedmark fylkeskommune gjennomførte arkeologisk registrering i forbindelse med utarbeidelse av konsesjonssøknad for Storbekken kraftverk den 30.04.2009. Det ble ikke registrert noen automatisk fredete kulturminner innenfor prosjektområdet. Det ble imidlertid registrert to kullmiler i området. Dette er nyere tids kulturminner som ikke er fredet etter lov om kulturminner."

Statens vegvesen Region Øst kommer med uttalelse i brev datert 4/4-2013. Merknadene er:

"Vi forutsetter at utbygging av Storbekken kraftverk ikke får noen konsekvenser for riksveg 3 som ligger på østsiden av Glomma. Det er ingen fylkesveger i området"

Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten kommer med uttalelser i brev datert 25/4-2013. Nemnda påpeker at tiltaket ligger i et område som benyttes som fast kalvningsområde for villrein, og dermed er sårbart i forhold til menneskelig ferdsel. Nemnda kommer med innspill på vilkår som bør oppfylles:

"- Veien inn mot dammen stenges med bom slik at den ikke er åpen for allmenn ferdsel

- Den delen av veien som skal bygges ny, tilbakestilles til naturtilstand etter at kraftverket er etablert."

"Nemnd ber om at ovenstående blir tatt inn i konsesjonsvilkårene. Dersom slike vilkår ikke tas inn, ber nemnda om at tiltaket ikke gjennomføres"

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Søker har i brev/e-post av 21.06.13 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

Alvdal kommune

"Kommunen er positiv til utnyttelse av Storbekken til kraftproduksjon.

Kommunen påpeker at det må søkes om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for bygging, og antyder at en slik søknad trolig blir gitt. Søknad om dispensasjon vil bli sendt Alvdal kommune dersom det blir gitt konsesjon.

Kommunens uttalelse kommenteres ikke utover dette."

Fylkesmannen i Hedmark

"Fylkesmannen stiller krav om at det pålegges minstevannføring dersom det gis konsesjon til utbygging. I søknaden er det ikke foreslått minstevannføring, men bidraget fra sidebekken Kjøltjønnbekken er vurdert som tilstrekkelig til å opprettholde biologisk mangfold i det meste av Storbekken. Alminnelig lavvannføring (40 l/s) kan slippes om sommeren, men dette vil redusere produksjonen og gi kostnader forbundet med slipping og dokumentasjon av minstevannføring. I det kalde og tørre klimaet som finnes i prosjektområdet er det særlig krevende å lage et arrangement for slipping og måling av minstevannføring som ikke kan fryse på vinteren.

Storbekken kraftverk er ikke økonomisk gjennomførbart med minstevannføringer tilsvarende Q5- verdier sommer og vinter. Produksjonen vil reduseres i betydelig grad. Det må bli opp til NVE å vurdere om samfunnsnyttene av å bygge Storbekken kraftverk er større enn kostnaden ved å ha perioder der det ikke blir vannføring på den ca. 500 m lange strekningen fra inntaket til samløpet med Kjølthjønnbekken. Alle dager der vannføringen er større enn slukeevnen (ca. 40 dager i normalår) eller mindre enn minste slukeevne (ca. 20 dager i normalår) vil det gå vannføring på strekningen.

Fylkesmannen er enig i at berørt elvestrekning ikke har vesentlig verdi for ørret, og at de vurderinger som er gjort er tilstrekkelige."

Hedmark fylkeskommune

"Fylkeskommunen peker i sin uttalelse på to tema; villrein og fisk.

Villrein

Det påpekes at prosjektet ligger innenfor virkeområdet for regional plan for Rondane - Solnkleppen villreinområde, og i ytterkant av det som er foreslått som nasjonalt villreinområde. Det berørte området er kalvingsområde for villrein. Fylkeskommunen mener en eventuell motsetning mellom villreinen og det foreslåtte kraftverket må avklares nærmere før det fattes vedtak om bygging av kraftverk.

Det går allerede en vei opp langs sørsiden av Storbekken og halvveis opp til inntaket. Derfra går det en sti videre vestover opp mot inntaket. Det er planlagt en vei fra der eksisterende vei slutter og opp til inntaket til kraftverket.

Vi vil påpeke at det er vanskelig å drive kraftverket uten adkomst opp til inntaket. Problemer med drivgods, is og sedimenter vil kreve tilsyn og i noen tilfeller adkomst med maskiner. Vi vil derfor anbefale at det gis tillatelse til å bygge vei, men at følgende tiltak gjøres for å redusere konflikten med villrein:

- Ny vei tilbakeføres til delvis begrodd traktorvei etter anleggsperioden.
- Veien legges skånsomt i terrenget.
- Hele veien stenges med bom i driftsfasen.
- Anleggsaktivitetene knyttet til bygging av vei og inntak gjøres i perioder da området ikke benyttes av villrein. Detaljene omkring dette avklares i detaljplan for landskap og miljø.

Med disse tiltakene vil konfliktene med villrein reduseres betraktelig, og vi vil hevde at forskjellen fra dagens situasjon vil bli svært liten.

Fisk

I Storbekken er det på det meste av strekningen et grovt substrat, fallgradienten i elva er høy og vannføringen er stri. Slik vi har vurdert det i BM-rapporten har ikke Storbekken de betingelser som trengs for å være av vesentlig betydning for innlandsfisk. Dette er i tråd med Fylkesmannens vurdering (se under). Det er mulig for ørret å komme seg opp for å gyte på en kort strekning ca. 150 meter ovenfor brua, men bortsett fra på dette konkrete strykpartiet, er elva lite egnet. I tillegg er berørt strekning fra bru over elva og opp til definitivt vandringshinder kort. Vi ser ingen grunn til å gjennomføre fiskeundersøkelser i denne saken."

Statens vegvesen region Øst

"Statens vegvesen forutsetter at utbyggingen ikke får noen konsekvenser for riksveg 3, som ligger på østsiden av Glomma. Bortsett fra noen flere av- og påkjøringer av anleggsmaskiner i anleggsperioden vil ikke bygging av Storbekken kraftverk påvirke forholdene ved riksveg 3."

Villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten

"Vi viser til kommentarene til uttalelsen fra Hedmark Fylkeskommune.

Vi foreslår at veien stenges for allmenn ferdsel i driftsfasen. Det er lite aktuelt å tilbakeføre veien til naturtilstand etter at kraftverket er etablert, men veien vil bli tilbakeført til en standard tilsvarende en delvis begrodd traktorvei, og konflikten med villrein vil bli minimal sammenliknet med dagens situasjon."

Tilleggsopplysninger

Søker har oppgitt i søknaden at de er fleksible på fastsetting av maksimal slukeevne innenfor et spenn på 225 % til 275 % av middelvanntilføringen. NVE har i vurderingen lagt til grunn tallene fra hoveddatatabellen i sin vurdering av Storbekken kraftverk. Det er også dette tallet som har vært tilgjengelig for høringspartene under høringen.

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 26,9 km² ved inntaket og middelvannføringen er beregnet til 0,46 m³/s. Vassdraget har ingen store vatn eller noen breer. Avrenningen er stabil fra år til år med dominerende vårflokker. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 140 og 40 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 40 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 1,04 m³/s og minste driftsvannføring 0,05 m³/s. Det er ikke foreslått slipp av minstevannføring. Ifølge søknaden vil dette medføre at 75 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 225 % av middelvannføringen og uten minstevannføring, vil dette gi en restvannføring på ca. 4 l/s rett nedstrøms inntaket som et gjennomsnitt over året. Det meste av dette vil komme i flomperioder. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen 30 dager i et middels vått år. I 100 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. 600 meter nedfor inntaket har Kjølthjønnbekken sitt utløp i Storbekken, og bidrar med en middelvannføring på 0,11 m³/s.

NVE mener at den omsøkte maksimale slukeevnen er relativt høy og vil frata vassdraget mye av dets naturlige vannføringsdynamikk, særlig på strekningen ned til Kjølthjønnbekken, ved at det kun i enkelte perioder vil bli overløp over dammen. Etter en eventuell utbygging vil vassdraget i lengre perioder derfor være preget av størrelsen på en eventuell minstevannføring som NVE fastsetter. Den berørte delen av Storbekken ligger imidlertid nedsenket og relativt skjult i terrenget slik at en reduksjon i vannføring ikke vil oppdages før man kommer tett inn til vannstrengen.

Produksjon og kostnader

Søker har beregnet gjennomsnittlig kraftproduksjon i Storbekken kraftverk til ca. 5,9 GWh fordelt på 1,6 GWh vinterproduksjon og 4,3 GWh sommerproduksjon. Byggekostnadene er estimert til 26,2 mill. kr. Dette gir en utbyggingspris på 4,4 kr/kWh.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger.

Naturmangfold

Naturtyper

Området har blitt befart for naturtyper både i 2004 av Alvdal kommune i forbindelse med en naturtypekartlegging, og av SWECO i forbindelse med miljørapporten til prosjektet. Det har da ikke blitt funnet og registrert noen verdifulle naturtyper i området. SWECO har i sin miljørapport ikke avdekket noen truede vegetasjonstyper i området.

NVE legger til grunn at en eventuell utbygging Storbekken ikke vil påvirke eller ha negative konsekvenser for verdifulle naturtyper eller vegetasjonstyper i området.

Arter

SWECO har i sin miljørapport registrert en rødlistet art i området, doggpil. Denne er oppført som sårbar (VU) i Norsk Rødliste over truede arter. Det ble funnet enkelte individer i et skogsområde like ved veien ca. 100 m sør for der veien krysser Storbekken. Undersøkelsene viser at det er lite potensial for funn av sjeldne og truede mose/lavarter ved Storbekken. Generelt ligger Storbekken innenfor et område med lav arts mangfold, og det vil være få spesielle arter som kan bli berørt av tiltaket. Fylkesmannen støtter også opp under konklusjon om lavt potensial for sjeldne arter i området.

NVE mener at en eventuell utbygging av Storbekken ikke vil komme i konflikt med sjeldne eller rødlistede enkeltarter i influensområdet, og dette temaet vil dermed ikke være avgjørende for konsesjonsspørsmålet. Temaene villrein og akvatisk miljø er vurdert i egne avsnitt under.

Villrein

Planområdet for Storbekken kraftverk ligger i et større sommerbeite- og kalvningsområde for Sølknletten villreinområde. Tiltaket vil medføre en økt menneskelig og maskinell aktivitet i anleggsperioden. Det er imidlertid mulig økt menneskelig ferdsel i etterkant av utbyggingen som vil være den største påvirkningsfaktoren for villrein i følge Villreinnemnda. Aktuelle avbøtende tiltak er montering av bom for adkomstveien opp til inntaket, og tilbakeføre adkomstveien til naturtilstand etter endt utbygging. Dette er forslått av villreinnemnda i deres høringsuttalelse. Fylkeskommunen kommenterer også at tiltaket ikke må komme i konflikt med den regionale planen for villreinen i området.

NVE mener at det bør vises forsiktighet ved å gi konsesjoner til kraftverk i villreinområder. I tilfellet for Storbekken mener NVE at konfliktnivået i forhold til villrein vil kunne holdes lavt ved stenging av adkomstvei til inntaket med bom i nedre del. Søker mener at det er nødvendig å ha adkomstvei helt frem til inntaket for å kunne utføre nødvendige rensk og vedlikehold av inntaket i driftsfasen. NVE mener at en vei helt frem til inntaket ikke er absolutt nødvendig, men er enig i at det letter en driftssituasjon. Søker foreslår en nedgradering av standarden på veien i etterkant av anleggsperioden. NVE er enige i at en nedgradering av standarden på veien vil redusere konfliktnivået. Ved avstengning med bom vil tiltaket etter vårt syn ikke gi vesentlig økt menneskelig ferdsel i området fra dagens situasjon. Ferdselen vil kun begrense seg til noen få besøk opp til inntaket av utbygger for inspeksjon og vedlikehold. NVE påpeker at det er en kjørbar stølsvei på nordsiden av Storbekken som strekker seg høyere opp i området enn den planlagte adkomstveien, og at det er på denne siden det stort sett foregår ferdsel i dag. Den nye adkomstveien vil ikke åpne opp nye turområder av betydning for allmennheten.

NVE mener at en eventuell konsesjon ikke vil ha noen stor negativ konsekvens for villrein, og at en utbygging ikke vil komme i konflikt med regionplanen for Rondane – Sølknletten villreinområde.

Akvatisk miljø

Det er ikke dokumentert at det er knyttet spesielle verdier til Storbekken for fisk og generelt akvatisk miljø. Under befaring registrerte NVE at Storbekken har store strekninger med høy fallgradient og grovt substrat. Vi støtter oss til kommentarene fra Fylkesmannen og rapporten om biologisk mangfold, og mener ytterligere utredninger på dette temaet ikke er nødvendig.

NVE mener at Storbekken ikke er av vesentlig betydning for innlandsfisk, og at dette temaet dermed ikke er avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Det er ikke foreslått slipp av minstevannføring i Storbekken. Om lag 600 m nedfor inntaket har Kjølthjønnbekken sitt utløp i Storbekken, og bidrar med en middelvannføring på 0,11 m³/s. NVE mener at selv om det ikke er kartlagt sjeldne eller truede vanntilknyttede arter på strekningen rett nedenfor inntaket ned mot Kjølthjønnbekken, må en minstevannføring fortsatt vurderes da tilførselen av vann og fuktighet kan ha betydning for insekter, bunndyr og organismer knyttet til vannstrengen for øvrig. Disse har en viktig egenverdi for biologisk mangfold som også må ivaretas på den aktuelle strekningen. NVE mener også at dersom kun Kjølthjønnbekken blir brukt som grunnlag vil lavvannføringer på hele veien ned bli påvirket, da den i perioder ikke har høyt nok bidrag til vannføringen i Storbekken.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVEs vurdering av søknaden om Storbekken kraftverk legger vi til grunn bestemmelsene i naturmangfoldlovens §§ 4 og 5 samt §§ 8-12.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, miljørapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer fra befaring. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jamfør naturmangfoldlovens § 8.

I influensområdet til Storbekken kraftverk finnes det ingen registrerte verdifulle naturtyper eller truede vegetasjonstyper. Av rødlistearter er det kun doggpil (VU) som har blitt registrert i området. Denne lokaliteten vil ikke bli påvirket. Potensialet er for ytterligere funn av rødlistede arter er vurdert som lite. En eventuell utbygging av Storbekken vil etter NVEs mening ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper, arter eller økosystemet gitt i naturmangfoldloven §§ 4 og 5 gitt eventuelle avbøtende tiltak.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og at konsekvensene av tiltaket på naturmiljøet er akseptable. NVE mener at naturmangfoldlovens § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Om temaet "samlet belastning" viser vi til vurderingene lenger bak i notatet.

Landskap

Storbekken kraftverk vil ikke bli liggende inne i INON-områder, men vil medføre et bortfall av 0,5 km² av INON sone-2 områder. Totalt hadde Alvdal ca 35 % av sitt totale areal igjen som INON-områder i 2008.

NVE mener reduksjon av INON er generelt lite ønskelig, men vurderer at bortfallet ikke er så stort at det er avgjørende for konsesjonsspørsmålet i denne saken. Bortfallet vil ikke fragmentere eksisterende områder.

Storbekken er ikke i dag synlig fra motsatt side av Glomma da den går gjennom en skogkledd dalside. En utbygging vil påvirke vannføringen i Storbekken fra inntaksdam og ned til utløpet i Glomma. Dette dreier seg om en strekning på 2100 meter. Storbekken får en vanntilførsel ved samløpet med Kjølthjønnbekken, ca. 600 m nedenfor inntaket, men i lavvannperioder er dette begrenset.

Det er i dag et fosseparti i midtre del av tiltaksområdet. Dette vil kunne få redusert styrke ved en utbygging. Fosseområdet er i midlertidig godt skjermet av skog og terrenget forøvrig, slik at den i dag ikke fremstår som noe markert landskapselement på avstand. En eventuell minstevannføring sammen med tilførselen fra Kjølthjønnbekken vil tidvis bidra til å opprettholde noe av landskapsinntrykket til fossepartiet lokalt.

Rørgaten vil i øvre del gå gjennom skogsområdet av lav bonitet, før den i nedre del går gjennom skogsområder som er preget av en mer aktiv skogbruk. Adkomstveien til inntaket vil i store deler bli langs eksisterende skogsvei som i dag er under gjengroing, og som må forlenges. Dette vil skje i hovedsak i skogsområder.

Kraftstasjonen vil bli bygget på sørsiden av Storbekken, 10 m oppstrøms utløpet i Glomma. Kraftstasjonen, adkomstveien, rydding av skog og flomsikring vil kunne påvirke området lokalt. Dette er i dag et skogdekket område med lite innsyn fra nærområdet ovenfor, men tiltaket vil allikevel kunne oppleves som et nytt element sett fra Glomma.

Kraftledningen over Glomma vil være et nytt element i området. Denne vil bli koblet til eksisterende 22 kV luftlinje ved riksveg 3. Luftlinjen vil kunne skape en gate igjennom et skogsområde, men dette området har i dag eksisterende luftlinje og veier i sin nærhet, noe som minsker konfliktnivået.

NVE mener at et en utbygging av Storbekken kraftverk ikke vil ha noen vesentlig negativ konsekvens for landskapsopplevelsen i området, eller berøre verdifulle landskapselementer. Anlegget vil naturlig ligge relativt skjult i terrenget, og vegetasjonen rundt vil skjerme for innsyn så vel lokalt som på avstand. Etter NVEs mening vil ikke tiltaket vesentlig forandre landskapsopplevelsen av området fra steder som Glomma og Jutulhogget. Damområdet ligger i et flatt område i en liten og smal dal, noe som gjør at damområdet kun vil være synlig lokalt ved elvebredden. Rørgaten vil kunne graves ned og revegeteres, noe som på sikt vil redusere de negative konsekvensene.

NVE mener at de tekniske inngrepene i området vil ha en begrenset effekt på landskapet, og at NVE gjennom detaljplangodkjenning kan se til at anlegget tilpasses terrenget på en skånsom måte.

Friluftsliv/Brukerinteresser

Brukerinteressene i influensområdet opplyses til å knytte seg hovedsakelig til lokalt bruk og lokale interesser. Dagens setervei på nordsiden av Storbekken brukes i all hovedsak til å komme seg opp til stølen og fjellområdene på oversiden av tiltaket. Denne ferdselen er stort sett av grunneiere, og i forbindelse med jakt. Det er i dag liten til ingen innsikt til Storbekken fra denne vegen. I området for

kraftstasjon skjer det i dag svært liten ferdsel, og kraftstasjonen vil all hovedsak kun kunne oppleves fra Glomma. Elva har ingen kjente fiskeinteresser, men det foregår i dag noe elgjakt i området.

Det er NVEs oppfatning at det ikke er knyttet særlige friluftsliv- og brukerinteresser til området. NVE mener dermed at en eventuell konsesjon ikke vil komme i konflikt med friluftsliv og brukerinteresser i området.

Konsekvenser av kraftlinjer

Storbekken kraftverk vil bli tilkoblet ledningsnettet på østsiden av Glomma ved Riksveg 3. Det har ikke kommet noen motforestillinger til dette i høringsrunden. Luftlinjen vil være et nytt element over Glomma og i lokalområdet, men dette området er i dag og preget av veier, luftledninger og Høyegga dam som senker konfliktnivået. Det må allikevel påberegnes at en luftlinje vil medføre en viss risiko for fugl med tanke på kollisjon. NVE har ikke tillagt dette avgjørende vekt. Eksakt trasé og avbøtende tiltak avklares ved etableringen av linje, når konsesjonssøknaden for anleggskonsesjon er behandlet.

Samlet belastning

NVE skal i sine vurderinger ta hensyn til den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. Den samlede belastningen utgjør konsekvensene av flere vannkraftanlegg og andre vassdragsinngrep innenfor et geografisk avgrenset område. Selv om det enkelte prosjektet kan ha begrensede virkninger for miljøet og andre brukerinteresser, kan de samlede virkningene av mange slike inngrep bli store.

Glommavassdraget er i dag relativt sterkt preget av eksisterende kraftverk i Hedmark. Det er også bygget flere småkraftverk i nærhet til Storbekken. Dette gjelder øvre Kiva, Nedre Kiva og Hanestadnea. Ytterligere utbygginger i tilknytning til Glommavassdraget bør derfor vurderes nøye.

Fylkesmannen i Hedmark mener Glommavassdraget er sterkt utbygd for vannkraftproduksjon, med både små og stor kraftverk. Det bør derfor ikke gis tillatelse til vannkraftutbygging i de sidevassdragene til Glomma som har stor verdi for biologisk mangfold. Fylkesmannen er av den oppfatning at Storbekken ikke havner inn under denne kategorien, men at en eventuell konsesjon vil øke verdien på de resterende sidevassdragene.

NVE støtter seg til Fylkesmannens vurdering at Storbekken ikke er et viktig sidevassdrag til Glomma for biologisk mangfold. Med et lavt konfliktnivå knyttet til landskap og friluftsliv, vurderer vi at en utbygging ikke vil øke den samlede belastningen for disse temaene. Det er ikke spesielle arter eller naturtyper knyttet til utbyggingsområdet. Andre områder rundt Storbekken fanger opp mange av de samme livsmiljøene. Prinsippet om samlet belastning i naturmangfoldloven § 10 er vurdert, og det er ikke avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

Andre forhold

Under befaringen var det synlige spor av flomskader i nedre deler av området, ved planlagt kraftstasjonsplassering. NVE mener at ved utarbeidelse av en detaljplan må flomsikringstiltak tillegges særlig vekt for en sikker passering og utforming av stasjonsområdet. Utløp fra kraftstasjon direkte i Glomma kan være aktuelt.

Samfunnsmessige fordeler

En eventuell utbygging av Storbekken kraftverk som omsøkt vil gi 5,9 GWh i et gjennomsnittså. Denne produksjonsmengden regnes som normalt for et småkraftverk. Småkraftverk utgjør et viktig bidrag i den politiske satsingen på fornybar energi. Det omsøkte tiltaket vil gi inntekter til grunneierne

og generere skatteinntekter. Videre vil Storbekken kraftverk styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Oppsummering

En utbygging etter søknaden vil gi omtrent 5,9 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er vanlig produksjon for et småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De to siste årene har NVE klarert om lag 1,9 TWh ny energi fra småkraftverk.

De aller fleste av prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og Energidepartementets retningslinjer for utbygging av små kraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene med tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som en del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

NVE mener konfliktene ved en utbygging av Storbekken kraftverk i all hovedsak knytter seg opp mot villrein og øvrig biologisk mangfold. En økt menneskelig aktivitet i de øvre deler av området vil kunne være forstyrrende for villreinen i et kalvingsområde. Ved å stenge adkomstveien til inntaket med bom vil forholdet til villrein kunne ivaretas i tilstrekkelig grad. NVE har ikke ansett det som nødvendig med tilbakeføring av adkomstveien til inntaket til naturtilstand etter utbygging, og er av den oppfatning at tiltaket ikke kommer i konflikt med den regionale planen for villrein.

NVE mener at selv om det ikke er kartlagt sjeldne eller truede vanntilknyttede arter på strekningen rett nedenfor inntaket, må en minstevannføring fortsatt vurderes da tilførselen av vann og fuktighet kan ha betydning for insekter, bunndyr og organismer knyttet til vannstrengen for øvrig. Disse har en viktig egenverdi for biologisk mangfold som også må ivaretas på hele strekningen. Med tilstrekkelig minstevannføring forbi inntaket hele året vil i følge NVE forholdene for biologisk mangfold i og rundt hele elva ivaretas i tilstrekkelig grad. Med NVEs krav vil produksjonen bli ca. 5,3 GWh/år, dvs. en reduksjon på 0,6 GWh/år sammenlignet med søknaden.

NVE mener prosjektet i Storbekken kun vil gi mindre negative konsekvenser som kan avbøtes tilstrekkelig gjennom vilkår, slik at det kan det gis konsesjon.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir John Stormoen og Helene Bjørnstad Eide tillatelse etter vannressursloven § 8 til bygging av Storbekken kraftverk . Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Forholdet til annet lovverk

Forholdet til energiloven

Helene B. Eide og John Stormoen har framlagt planer om installasjon av elektrisk høyspentanlegg som innebærer 900 meter lang 22 kV luftlinje til eksisterende linjenett.

A/L Nord-Østerdal Kraftlag er områdekonsesjonær og kan ifølge søknaden stå for drift av det elektriske anlegget etter avtale, men tiltakshaver må selv stå for byggingen av kraftlinjen. Kraftlinjen kan dermed ikke bygges etter områdekonsesjonen til A/L Nord-Østerdal Kraftlag.

Storbekken Kraftverk må søke om egen anleggskonsesjon etter energiloven for høyspenttilknytning til 22 kV nett når eksakt størrelse på elektriske installasjoner er klart. NVE kan da meddele egen anleggskonsesjon for kraftverket. Vi minner om at det er krav om spesiell kompetanse for bygging og drift av slike anlegg.

NVE har ikke gjort en grundig vurdering av kapasiteten i nettet, og tiltakshaver er selv ansvarlig for at avtale om nettilknytning er på plass før byggestart. NVE vil ikke behandle detaljplaner før tiltakshaver har dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet og at kostnadsfordelingen er avklart. Slik dokumentasjon må foreligge samtidig med innsending av detaljplaner for godkjenning, jamfør konsesjonsvilkårenes post 4.

Forholdet til plan- og bygningsloven

”Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker” gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltaket kan iverksettes.

Forholdet til forurensningsloven

Det må søkes Fylkesmannen om nødvendig avklaring etter forurensningsloven i anleggs- og driftsfasen. NVE har ikke myndighet til å gi vilkår etter forurensningsloven.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder DN/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttien av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av fornybar energiproduksjon ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre. Både teknisk gjennomførbarhet og kostnader er vurdert.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	460
Alminnelig lavvannføring	l/s	40
5-persentil sommer	l/s	140
5-persentil vinter	l/s	40
Maksimal slukeevne	l/s	1040
Maksimal slukeevne i % av middelvannføring	%	225
Minste driftsvannføring	l/s	50

Det er i søknaden ikke foreslått å slippe minstevannføring. Dette begrunnes i hovedsak med at det er tilførsel av vann fra Kjøltjønnbekken ca. 600 meter nedenfor inntaket, og at det er knyttet få biologiske verdier til vannstrengen. Fylkesmannen mener det bør slippes minstevannføring i Storbekken av hensynt til biomangfold i og rundt elva på hele utbyggingsstrekningen.

NVE viser til at det er vanlig forvaltningspraksis å sette krav om minstevannføring hele året. Dette vil være med på å opprettholde livet i og langs elva på sikt, samt ivareta landskapsmessige hensyn lokalt. En minstevannføring som i større grad samsvarer med vanlig forekommende lavvannføringsverdier for sesongene vil imøtekomme disse hensyn.

NVE vurderer at en minstevannføring vil kunne opprettholde en viss fuktighet på den øvre del av berørt strekning, og dermed bidra til at arter knyttet til vannstrengen kan få ivaretatt livsmiljøet. Storbekken er i dag en bekk/elv med store variasjoner i vannføringen på sommer- og vinterstid. Utbygging uten slipp av minstevannføring vil dermed frata vassdraget sin naturlige dynamikk i store deler av året. Det vil også kunne fortrenge en del av artene som i dag er knyttet til elva. NVE mener dermed at slipp av minstevannføring er viktig og vil opprettholde livsmiljøet til det biologiske mangfoldet som er knyttet til hele vannstrengen i elva i dag.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på **70 l/s** i tiden 1.5 til 30.9. og **20 l/s** resten av året. Dette vil redusere produksjonen med 0,6 GWh. Etter vårt syn er ikke denne reduksjonen avgjørende for økonomien i prosjektet.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Dersom tilsiget er mindre enn minstevannføringskravet, skal hele tilsiget slippes forbi.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlig for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

NVE presiserer at start-/stoppkjøring av kraftverket ikke skal forekomme. Kraftverket skal kjøres jevnt. Inntaksbassenget skal ikke benyttes til å oppnå økt driftstid, og det skal kun være små vannstandsvariasjoner knyttet til opp- og nedkjøring av kraftverket. Dette er primært av hensyn til naturens mangfold og mulig erosjonsfare.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Hamar og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Før utarbeidelse av tekniske planer for dam og vannvei kan igangsettes, må søknad om konsekvensklasse for gitt alternativ være sendt NVE og vedtak fattet. Konsekvensklassen er bestemmende for sikkerhetskravene som stilles til planlegging, bygging og drift og må derfor være avklart før arbeidet med tekniske planer starter.

NVEs miljøtilsyn vil ikke ta planer for landskap og miljø til behandling før anlegget har fått vedtak om konsekvensklasse.

NVE vil ikke godkjenne planene før det er dokumentert at det er tilgjengelig kapasitet i nettet og at kostnadsfordelingen er avklart, jmf vår merknader under avsnittet "Forholdet til energiloven".

Nedenstående tabell søker å oppsummere føringer og krav som ligger til grunn for konsesjonen. Det kan likevel forekomme at det er gitt føringer andre steder i dokumentet som ikke har kommet med i tabellen. NVE presiserer at alle føringer og krav som er nevnt i dokumentet gjelder.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	690 moh. Endelig plassering skal skje i detaljplanen. Teknisk løsning for dokumentasjon av slipp av minstevannføring skal godkjennes av NVE.
Vannvei	Nedgravd på hele strekningen.
Kraftstasjon	455 moh. Kraftstasjonen skal flomsikres på tilstrekkelig måte. Endelig plassering med utløp i Storbekken eller Glomma beslutes i detaljplanen.
Største slukeevne	1,04 m ³ /s. Mindre endringer kan godkjennes av NVEs miljøtilsyn ved detaljplanleggingen.
Minste driftsvannføring	0,05 m ³ /s. Mindre endringer kan godkjennes av NVEs miljøtilsyn ved detaljplanleggingen.
Installert effekt	2,0 MW.
Antall turbiner/turbintype	1 – Pelton.
Vei	Adkomstvei frem til inntaket skal sperres med bom i nedre del og tilbakeføres til enkel, kjørbær vei slik som søker har beskrevet.
Annet	Det skal tas kontakt med Villreinnemnda før utbygging for avklaring av anleggsperiode.

Det er angitt i tabellen hvorvidt det kan gjøres justeringer i forbindelse med detaljplanleggingen. Dersom det ikke er oppgitt spesielle føringer kan mindre endringer godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Anlegg som ikke er bygget i samsvar med konsesjon og/eller planer godkjent av NVE, herunder også planlagt installert effekt og slukeevne, vil ikke være berettiget til å motta el-sertifikater. Dersom det er endringer skal dette gå tydelig frem ved oversendelse av detaljplanene.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Vi minner om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jmfør kulturminneloven § 8 (jmfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Vedlegg - Kart

